وەزارەتی تەندروستی

ژمارە: ١٣٩٨٥ لە ٢٠٢٤/٦/٢٦

پاڵپشـــت بە ماددەی (٧) لە یاســـای وەزارەتی تەندروســـتی ژمارە (١٥)ی ســـاڵی ٢٠٠٧ ئەم ڕێنماییەی خوارەوەمان دەرکرد:-

ڕێنمایی ژمارە (١١)ی ساڵی ٢٠٢٤

ڕێنمایی تایبەت بە مەساج و تاتۆ

ماددەی (١): پێناسەکان

مەبەست لەم ووشەو زاراوانەیە کە بەکارهێنراون لەم ڕێنماییانە کە مەبەستەکانیان بەرامبەریانە.

یەکەم: هەرێم : هەرێمی کوردستان - عێراق

دووەم: وەزارەت: وەزارەتی تەندروستی هەرێمی کوردستان – عێراق

سێیەم: وەزیر : وەزیری تەندروستی هەرێمی کوردستان – عێراق

چوارەم: بەڕێوەبەرایەتی: بەڕێوەبەرایەتی گشـــتی کاروباری تەندروســـتی - بەڕێوەبەرایەتی پاراســـتنی تەندروستی

شەشەم: بەش : بەشی چاودێری تەندروستی

حەوتەم: مەساج یان چارەسەری بە شێلان (Massage Therapy) : بریتیە لەجووڵە پێکردنی پەیکەری ماســـوولکەیی و چێنراو یان شـــانە خاوەکان لەلەشـــی مرۆڤدا وەک ماســـوولکەکان ، چنراوە گرێدەرەکان (النســـیج الضـــام -Connective Tissue) ، بەســـتەرەکان ،گەیەنەرەکان ، ئەم جۆرە چارە سەریە بە یەکێک لە جۆرەکانی چارە سەری سروو شتی دادەنرێت کە نا سراوە بە چارە سەری تەواوکەر یان چارەسەری جێگرەوە .

هەشتەم: شوێنەکانی مەساج لە هۆتێلی چوارئەستێرەیی وپێنج ئەستێرەیی و سەنتەرەکانی سپا:

شوێنیکە بۆ مەساج کردن بەکاردێت وە پێویستە گشت مەرجەکانی تەندروستی تێدا بێت.

نۆیەم: سپا(spa): بریتیە لە کورتکراوەی زاراوەی (Selus Per Aqua) هاتووە کە مانای (تەندروستی لە ئاودایە ، الصحة من الماء) مەبە ست لەم زارەوەیە ئاماژە کردنە بۆ چارە سەری کردن بە شێلان کە دروسـت کراوە لە ئاوو زەیت چەند جۆرە بەردێکی تایبەت بەم چارەسـەریە بەکار دێت(جمشـیت ، سـیلانیت ، کوارتزی پەمەیی) مەبەسـت لەم چارەسـەریە خاوبوونەوەو گەڕانەوەی تەندروسـتی و دۆخی لەشە بۆ باری ئاسایی خۆی .

دەیەم: تاتۆ : بریتیە لە نەخ شاندنی جە ستە بە بەکارهێنانی دەرزی و ڕەنگ ئەم ڕەنگەی بەکار دەهێنرێت دەچێتە ژێر پێستەوە وە بۆ هەمیشە دەمێنێتەوە کە ئەمەش وەک جۆرێک لە جوانکاری بەکاردێت.

یازدەیەم: سەنتەری تاتۆ(Tattoo Center): شوێنێکە بۆ ئەنجامدانی تاتۆ ، هەموو جۆرەکانی تاتۆی تیدا ئەنجام دەدرێت بە مەرجێک پابەندی ڕێنماییەکانی تەندروستی بێت .

ماددەی (٢): مەساج لە هۆتێلی چوارئەستێرەیی وپێنج ئەستێرەیی و سەنتەرەکانی سپا.

یەکەم : تایبەت بە مۆڵەتی شوێنی مەساج : ئەو کەسانەی دەیانەوێت مۆڵەتی تەندروستی وەربگرن بۆ شوێنەکانی مەساج لە هۆتێلی چوارئەستێرەیی وپێنج ئەستێرەیی و سەنتەرەکانی سپا) پێویستە داوایەک پێشکەش بە (وەزارەتی تەندروستی/بەڕێوەبەرایەتی گشتی کاروباری تەندروستی/ بەڕێوەبەرایەتی پاراستنی تەندروستی/ بەشی چاودێری تەندروستی) بکەن لە ڕێگەی بەڕێوەبەرایەتی پاراستنی تە ندروستی/ بەشی چاودێری تە ندروستی لە بەڕێوەبەرایەتیە گشتیەکانی تەندروستی بەر لە پێدانی مۆڵەت لە لایەن وەزارەتی تەندروستی وە دەبێت ئەم مەرجانەی خوارەوەی تێدا هەبێت:-

أ- دەبێت شوێنەکانی مەساج کردن لە (هۆتێلی چوار و پێنج ئەستێرەی) وە سەنتەرەکانی سپا لاری نەبوونی دەستەی گەشتوگوزاری و وەزارەتی شارەوانی و ئاسایشی هەبێت.

ب- هەر کەسێک سەنتەری سپا (SPA) بکاتەوە پێویستە بەڵێننامەیەک بدات لە بەشی یاسایی لە وەزارەتی تەندرو ستی لە کاتی هەبوونی هەر ڕووداوێک کە ببێتە هۆی بێزارکردنی ئەو ماڵانەی کە نزیکن لەو شوێنە، خۆی بەرپرسیاریەتی هەڵدەگرێت ، وەزارەتی تەندروستی بەرپرس نابێت .

ت- نوێ کردنەوەی مۆڵەتی تەندرو ستی بە شێوەی ساڵانە دەبێت ، لە کاتی دەرهێنان و نوێکردنەوەی مۆڵەتی تەندروستی هۆتێل پێویستە ئاماژە بە شوێنی مەساج بکرێت و لە لایەن وەزارەتی تە ندروستی/ بەڕێوەبەرایەتی گشتی کارو باری تە ندروستی/ بەڕێوەبەرایەتی پاراستنی تەندروستی/ بەشی چاودێری تەندروستی پشکنین بۆ گشت دۆکیۆمێنتەکان دەکرێت ، وە لە ڕێگەی بەڕێوەبەرایەتیە گشتیەکانی تەندروستی سەردانی شوێنەکە دەکرێت بە مەبەستی دڵنیابوون لە جێبەجێ کردنی گشت ڕێنماییە تەندروستیەکان.

دووەم : مەرجە کانی تایبەت بە ڕووبەرو خزمەتگوزاری شوێنی مەساج کردن لە (هۆتێلی چوار ئەستێرەیی و پێنج ئەستێرەی) و سەنتەرەکانی سپا.

١- پێویستە ڕووبەری گشتی زەوی سەنتەرەکانی (**SPA**) (مەساج ، هۆڵی لەش جوانی ، مەلەوانگە) لە (٥٠٠) مەتر دوو جا کەمتر نەبێت بۆ ئەم شوێنانەی کەوا لە دوای دەرچوونی ئەم ڕێنماییە داوای پێدانی مۆڵەتی کردنەوەی شوێن دەکەن.

٢- ئەو شوێنانەی کەوا ڕووبەری گشتی زەوی سەنتەرەکانی (SPA) (مەساج ، هۆڵی لەش جوانی ، مەلەوانگە) (٣٠٠) مەتر دووجایە پێشتر مۆڵەتیان وەرگرتووە ساڵانە مۆڵەتەکانیان بۆ نوێ دەکرێتەوە بە مەرجێک پابەند بن بە گشت ڕێنماییەکان.

٣- لە هوتێلەکانی (چوارئەستێرەیی و پێنج ئەستێرەیی) دەکرێت شوێنی خزمەتگوزاری مەساج لە نهۆمی ژێر زەمین بێت بەمەرجێک لە دیزاینی هۆتێلەکە ژێر زەمینەکەی بۆ گەراجی ئۆتۆمبێل تەرخان نەکرابێت و تایبەت کرابێت بۆ شوێنی مەساج ئەم شوێنانە مۆڵەتیان پێ دەدرێت.

٤- ئەو شــوێنانەی کەوا پێشــتر مۆڵەتیان پێ دراوە و خزمەتگوزاری مەســاج لە نهۆمی ژێر زەمینە لە هوتێلەکانی (چوارئەســتێرەیی و پێنج ئەســتێرەیی) ســاڵانە مۆڵەتەکانیان بۆ نوێ دەکرێتەوە بە مەرجێک پابەند بن بە گشت ڕێنماییەکان.

٥- شـوێنی خزمەتگوزاری مەساج لە هوتێلەکانی (چوارئەستێرەیی و پێنج ئەستێرەیی) بۆ میوانانی هۆتێل ، دەبێت دەرگای لە ناو هۆتێل بێت ناکرێت وەک سـەنتەرێکی **(SPA)** بە سـەربەخۆیی دەرگا جیابکاتەوە بۆ دەرەوەی هۆتێلەکە و تابلۆ و ڕێکلام لە دەرەوە هەڵبواسـێ بۆ ناسـاندنی شـوێنەکەی بەڵام دەکرێت لەناو هۆڵی پێشوازی هۆتێل تابلۆ و ڕێکلامی ناساندنی خۆی هەبێت .

٦- ئەگەر شـوێنی خزمەتگوزاری مەساج لە سـەنتەرەکانی **(SPA)** هۆڵی گەورە بێت پێویسـتە ناوبڕ لە نێوان شوێنەکانی مەساج کردن هەبێت.

٧- سەنتەرەکانی **(SPA)** خزمەتگوزاری (مەساج –مەلەوانگە – هۆڵی لەش جوانی – ساونا)دەگرێتەوە ، خزمەتگوزارییەکانی تر وەک (کافتریا – چێشتخانە – ئارایشگا – سەرتاشخانە) دەکرێت هەبێت بەڵام بەم مەرجانەی خوارەوە:-

- ئەو کارمەندانەی لە بەشی خزمەتگوزارییەکان کار دەکەن نابێت بەهیچ شێوەیەک کاری مەساج بکەن.
- نابێت ئەو شوێنانە بەکار بێت بۆ ڕێکلام کردن بۆ کاری مەساج.
- ئارایشگا و سەرتاشخانە تەنها کاری سەرەتایی تێدا بکرێت بۆ ئەو کەسانەی لەو شوێنە کار دەکەن وە هەروەها بۆ میوانەکان.

٨- بوونی ئامێری هەواگۆڕکێ بە جۆرێک بگونجێت لەگەڵ شوێنەکە.

٩- هەبوونی سەرچاوەی ڕووناکی پێویستی سروشتی و ئامێری ڕووناکی دەستکرد .

١٠-هەبوونی ئامێری (فێنککەرەوە- گەرمکەرەوە).

١١-هەبوونی بۆکسی دەرمانخانە بۆ فریاگوزارییە سەرەتاییەکان.

١٢- هەبوونی ئاگر کوژێنەوە بەپێی پێویست.

١٣- هەبوونی سەلە (سەتڵ)ی تایبەت بە زبڵ و خاشاک وە پێویستە کیسی نایلۆنی لە ناو بێت و سەری داخراو بێت.

١٤- پێویستە شوێنەکانی مەساج کردن ڕۆژانە (تعقیم)بکرێت بە ماددەی دژە میکرۆب .

١٥- هەڵگرتنی کەرەستەکانی مەساج کردن بە خاوێنی لە ناو دۆڵابێک .

١٦- هەبوونی ژمـارەیەکی گونجـاو لە خـاولی (Disposable)کە پێویســتە لە نـاو دۆڵابی تـایبەت هەڵبگیرێت.

١٧- پێویستە ڕایەخی سەر بێدەکان (چەرچەف) دیسپۆزەبڵ بێت وە تەنها بۆ یەک جار بەکار بێت.

١٨- هەبوونی گەرماو وە ژووری ساونا و جاکوزی و دەست شۆر بەپێی پێویست.

١٩- هەبوونی دۆڵابی تایبەت بۆ هەڵگرتنی جل و بەرگی تایبەت بە خۆیان وە ئەو کەسانەی سەردانیان دەکات.

٢٠- دەبێت ئەو کارمەندانەی لەم شوێنە کاردەکەن جلی تایبەت و شیاو بپۆشن وە پێویستە ڕەنگی جلی کارمەندەکان بەم شێوەیە بێت :-

أ- ئەو کارمەندانەی کە کاری خزمەتگوزاری پێشکەش دەکەن لەگەڵ کارمەندانی پێشوازی پێویستە ڕەنگی جلەکانیان (سپی) بێت

ب- ئەو کارمەندانەی کە کاری مەساج کردن ئەنجام دەدەن پێویستە ڕەنگی جلەکانیان بۆ ڕەگەزی مێ (پەمەیی) بێت وە بۆ ڕەگەزی نێر (شین) بێت.

٢١- دەبێت کارگێری تۆمارێکی تایبەتیان هەبێت بۆ سەردانی کردنەکانی تیمی چاودێری تەندروستی (تایبەت بە هەردوو شوێنەکانی مەساج کردن) وە دەبێت تۆمارەکە مۆری تەندروستی لە پەڕەکانی درابێت.

٢٢- ئەو کرێم و زەیت و مەوادە کیمیاییانەی لە شوێنەکانی مەساج کردن بەکاردێت پێویستە ڕێگە پێدراو بێت لە لایەن دەستەی پێوانەسازی و کۆنترۆڵی جۆری و بەڕێوەبەرایەتی KMCA .

٢٣- نابێت هیچ کەسێک لە کارمەندەکان لە شوێنی مەساج کردن بمێنێتەوەو بخەوێت.

٢٤- نابێت دیوی ناوەوەی ئەو ژوورەی مەساجی تێدا دەکرێت قفڵی هەبێت یان هەر ئامرازێکی تری داخستنی هەبێت.

٢٥- ئەو کەسانەی کاری مەساج دەکەن پێویستە باجی تایبەت بەخۆیان هەبێت.

٢٦- نابێت هیچ شوێنێکی مەساج ڕێکلام بۆ خۆی بکات بە هەر ئامرازێکی بڵاوکردنەوە بۆ نموونە (بینراو ، بیستراو ، نوسراو) لە تۆڕە کۆمەڵایەتیەکان (ڕێکلام)کردن قەدەغەیە.

سێیەم :تایبەت بە پشکنینی تاقیگەیی

١-ئەوکارمەندانەی لەم شوێنە کاردەکەن دەبێت کارتی تەندروستیان هەبێت وپشکنینی تەندروستی وەکو (**Hepatitis B,C Virus , VDRL, TPHA, HIV**) بۆ بکرێت وە هەروەها پشکنینی کلینیکی بۆ بکرێت لەلایەن پزیشکی ژنان یان پێست بۆماوەی (٣) سێ مانگ جارێک بۆدڵنیا بوون لە تەندروستی کەسەکە.

٢-پێویستە کارتی تەندروستی ئەو کەسانەی کاری مەساج دەکەن ڕەنگیان جیا بێت لە کارتەکانی تر بەم شێوەیەی خوارەوە :-

أ-کارتی کارکردنی کارمەندەکانی مەساج ڕەنگی (پەمەیی) بێت.

ب- کارتی کارمەندانی پێشوازی و خزمەتگوزاری ڕەنگی (سپی) بێت.

چوارەم: مەرجەکانی تایبەت بەو کەسانەی کاری مەساج ئەنجام دەدەن.

١- دەبێت ئەو کە سەی کاری مە ساج کردن ئەنجام دەدات هەڵگری بڕوانامەی تایبەت بە پیشەکەی بێت و پەسەندکراو بێت لەلایەن:-

أ- وەزارەتی دەرەوەی ئەو وولاتەی بڕوانامەکەی تێدا بە دەست هێناوە.

ب- باڵیۆزخانەی عێراق یان فەرمانگەی پەیوەندییەکانی دەرەوەی هەرێم لەو وولاتەی بڕوانامەکەی تێدا بە دەست هێناوە، وە لەو وولاتانەی باڵیۆزخانەی عێراق یان فەرمانگەی پەیوەندیەکانی دەرەوەی هەرێمی لێ نیە دەبێت بڕوا نامەکەی پەسەندکراو بێت لە باڵیۆزخانەی عێراق یان فەرمانگەی پەیوەندییەکانی دەرەوەی هەرێم لە وولاتێکی دراوسێی وولاتەکەی خۆی.

ت- فەرمانگەی پەیوەندییەکانی دەرەوەی هەرێم لە هەرێمی کوردستان.

ث- وەزارەتی تەندروستی/ بەرێوەبەرایەتی گشتی کاروباری تەندروستی /بەشی چاودێری تەندروستی پەسەند بکرێت.

٢- هێنانی پشتگیری کارکردن لەو شوێنەی کە کاری مەساجی تێدا کردووە وە پێویستە بۆ ماوەی یەک ساڵ کاری کردبێت وە پەسەند کرابێت لەلایەن:-

أ-وەزارەتی دەرەوەی ئەو وولاتەی بڕوانامەکەی تێدا بە دەست هێناوە.

ب-وەزارەتی تەندروستی/ بەرێوەبەرایەتی گشتی کاروباری تەندروستی /بەشی چاودێری تەندروستی پەسەند بکرێت.

٣- پێویستە ئەو کە سەی کاری مە ساج کردن ئەنجام دەدات بڕوانامەی بە شداربوونی هەبێت لە خولی فریاگوزاری سەرەتایی ، هۆشیاری تەندروستی دەربارەی نەخۆشیە گوازراوەکان لە ڕێگەی خوێنەوە لە ناوەوە یان لە دەرەوەی هەرێمی کوردستان یان لە خولێک کە لەلایەن وەزارەتی تەندروستی/ بەڕێوەبەرایەتی گشتی کاروباری تەندروستی/ بەڕێوەبەرایەتی پاراستنی تەندروستی/بەشی چاودێری تەندروستی ڕێک دەخرێت.

٤- دیاری کردنی میلاکی کارمەندانی مە ساج وە ئەو کارمەندەی کاری مە ساج دەکات پێویستە لە یەک شوێن زیاتر کار نەکات.

پێنجەم : ئەو مەرجانەی کەتایبەتە بە نرخی کرێی خزمەت گوزاری.

١-نرخی پارەی خزمەتگوزاری شوێنەکانی مەساج لە هۆتێلی (چوارئەستێرەیی و پێنج ئەستێرەیی) وە سەنتەرەکانی سپا دەخرێتە بواری گەشتوگوزار ، وە پارەی مۆڵەتی هۆتێل جیا دەبێت لە شوێنی مەساج کردن.

٢-سەرپێچکار سزا دەدرێت بەپێی جۆری سەرپێچیەکەی وە کار بە دواین ڕێنمایی سزای پێبژاردنی نوێ دەکرێت.

شــەشــەم: بۆ کۆنترۆڵ کردن و جێبەجێ کردنی ڕێنماییەکانی تەندروستی وە پاراستنی تەندروستی و سەلامەتی هاوڵاتیان بە گشتی، بە مەبەستی پشکنین و بەدواداچوون بۆ شوێنەکانی مەساج کردن لە هۆتێلی(چوارئەستێرەیی و پێنج ئەستێرەیی) وە سەنتەرەکانی سپا پێویستە .

١-پێکهێنانی لیژنەیەکی باڵای پشکنین وبەدواداچوون و کۆنترۆڵکردنی شوێنەکانی مەساج لە هۆتێلی (چوار ئەستێرەیی و پێنج ئەستێرەیی) وە سەنتەرەکانی سپا لە وەزارەتی تەندروستی بە سەرۆکایەتی بەرپرسی بەشی چاودێری تەندروستی وە بە ئەندامیەتی نوێنەرانی بەشی چاودێری تەندروستی لە بەڕێوەبەرایەتیە گشتیەکانی تەندروستی لە پارێزگاکانی هەرێمی کوردستان.

٢-پێویستە لە هەموو بەڕێوەبەرایەتیە گشتیەکانی تەندروستی/ بەڕێوەبەرایەتی پاراستنی تەندروستی لە پارێزگاکانی هەرێمی کوردستان تیمێکی تایبەت پێک بهێندرێت کە لە دوو بۆ سێ کەس بێت بۆ هەمان مەبەست.

حەوتەم: سزاو پێبژاردن

أ - سزاو پێبژاردن تایبەت بە شوێنی مەساج کردن.

١-پێبژاردن بە بڕی (١،٠٠٠،٠٠٠) یەک ملیۆن دیناری عێراقی لە کاتی پابەندنەبوونی سەرپێچی کار بە ڕێنماییەکانی مەساج و بەڵێننامەی لێ وەربگیرێت بۆ جاری یەکەم.

٢- پێبژاردن بە بڕی (٢،٠٠٠،٠٠٠) دوو ملیۆن دیناری عێراقی لە کاتی دووبارەبوونەوەی سەرپێچی بۆ دووەم جار وداخستن بۆ ماوەی (١) یەک مانگ .

٣- داخستنی بەشێوەیەکی یەکجاری(غلق نهائی) لە دوای دووبارە بوونەوەی سەرپێچی بۆ سێیەم جار.

٤-هەر شوێنێک بەبێ مۆڵەتی تەندروستی کاری مەساجی تێدا بکرێت ، شوێنەکە دادەخرێت و ڕەوانەی دادگا دەکرێت.

ب- سزاو پێبژاردن تایبەت بە کارمەندانی مەساج کردن .

١- لەکاتی پێشکەش کردنی بەڵگە نامەی ساختە ئەوا ڕاستەوخۆ ڕەوانەی دادگا دەکرێت .

٢- ئەو کارمەندانەی کە بەبێ بڕوانامە کاری مەساج کردن دەکەن لە شوێنەکانی مەساج ئەوا ڕووبەڕووی دادگا دەکرێنەوەو شوێنەکەش دادەخرێت بۆ ماوەی (١) یەک مانگ.

٣- لە کاتی بەسەرچوونی کارتی تەندروستی کارمەندی مەساج ئەوا پێبژاردن دەکرێت بە بڕی (٢٥٠،٠٠٠) دووسەدو پەنجا هەزار دیناری عێراقی و بەڵێننامەی لێ وەربگیرێت بۆ یەکەم جار.

٤- پێبژاردن بە بڕی (٥٠٠،٠٠٠) پێنج سەد هەزار دیناری عێراقی لە کاتی نوێ نەکردنەوەی کارتی تەندروستی کارمەندی مەساج وە ئەوشوێنەی کە تیایدا کاردەکات پێبژاردن دەکرێت بە بڕی(١،٠٠٠،٠٠٠) یەک ملیۆن دیناری عێراقی بۆ جاری دووەم.

٥- لەکاتی دووبارە بوونەوەی سەرپێچیەکە بۆ جاری سێیەم مۆڵەتی کارکردن لە کارمەندی مەساج وەردەگیرێتەوە وە شوێنەکەش دادەخرێت.

ماددەی (٣): تاتۆکردن لە ئارایشگاکانی جوانکاری ئافرەتان (تاتۆی برۆ ، لێو ، پێڵوی چاو(eye liner))

یەکەم: تایبەت بە مۆڵەتی شوێنی تاتۆکردن لە ئارایشگاکانی جوانکاری ئافرەتان:-

أ- ئەو کەسانەی دەیانەوێت مۆڵەتی تەندروستی وەربگرن بۆ تاتۆکردن لە ئارایشگا پێویستە داوایەک پێشکەش بە (وەزارەتی تەندروستی/ بەڕێوەبەرایەتی گشتی کاروباری تەندروستی/ بەڕیوەبەرایەتی پاراستنی تەندروستی/ بەشی چاودێری تەندروستی) بکەن لە ڕێگەی بەڕێوەبەرایەتی پاراستنی تەندروستی/ بەشی چاودێری تەندروستی لە بەڕێوەبەرایەتیە گشتیەکانی تەندروستی بەر لە پێدانی مۆڵەت لە لایەن وەزارەتی تەندروستی .

ب- ئەو کەسانەی کەوا کاری تاتۆی ڕوخسار (برۆ ، لێو ، پێڵوی چاو(eye liner) دەکەن پێویستە بەڵێننامەیەک پڕ بکەنەوە لە بەشی یاسایی وەزارەتی تەندروستی کە نابێت کاری (تاتۆی لەش ، بۆتۆکس ، فیلەر) لە ناو ئارایشگا ئەنجام بدات.

ت- نوێ کردنەوەی مۆڵەتی تەندرو ستی بە شێوەی ساڵانە دەبێت ، لە کاتی دەرهێنان و نوێکردنەوەی مۆڵەتی تەندرو ستی پێویستە ئاماژە بە شوێنی تاتۆکە بکرێت و لە لایەن وەزارەتی تەندرو ستی/ بەڕێوەبەرایەتی گشتی کاروباری تەندروستی/ بەڕێوەبەرایەتی پاراستنی تەندروستی/بەشی چاودێری تەندرو ستی، پشکنین بۆ گشت دۆکیۆمێنتەکان دەکرێت ، وە لە ڕێگەی بەڕێوەبەرایەتیە گشتیەکانی تەندرو ستی سەردانی شوێنەکە دەکرێت بە مەبە ستی دڵنیابوون لە جێبەجێ کردنی گشت ڕێنماییە تەندروستیەکان وە ئەگەر پێویست بوو نوێنەری چاودێری تەندروستی ئامادە دەبێت لە دیوانی وەزارەت.

دووەم: مەرجەکانی تایبەت بە ڕووبەرو خزمەتگوزاری تاتۆکردن لە ئارایشگاکانی جوانکاری ئافرەتان

١- نابێت تاتۆ بۆ خوار تەمەنی ١٨ ساڵی بکرێت.

٢- تاتۆ کردنی (برۆ- لێو-پێڵووی چاو(eye liner)) لە ئارایشگا و سەنتەرەکانی جوانکاری ئەنجام دەدرێت وە شوێنی تاتۆ دەبێت جیا بێت وە نابێت تاتۆی لەش لە ئارایشگا ئەنجام بدرێت.

٣- پێویستە شوێنی تاتۆکردن مەرجەکانی پاک و خاوێنی تێدا هەبێت .

٤- دەبێت ژوورەکە هەوا گۆرکێیەکی گونجاوی هەبێت و ڕووناکی تێدا هەبێت.

٥- ڕووی زەوی و دیواری ئەو شوێنەی کە کاری تێدا دەکرێت پێویستە (کاشی ،مەڕمەڕ ،سیرامیک) یان ماددەیەکی تر کە کوالێتی بەرزتر بێت وە ئاسان بێت بۆ پاککردنەوە وە تەندروست بێت.

٦-دەبێت بەرزی سقفی خانوەکە کەمتر نەبیت لە (٢،٥) دوو مەترو نیو وە دەبێت ڕووبەری شوێنی کارکردن بە لایەنی کەم (١٢) مەتر دووجا بێت بۆ یەک کورسی.

٧-دەبێت پلەی گەرمی ژوورەکە کەمتر بێت لە (٢٥) پلەی سیلیزی .

٨-دەبێت دەست شۆری ئاوی گەرم و ساردی هەبێت وە دەبێت صابونی شلی دەست شۆردن وە کلینیکس لە ژوورەکان هەبێت.

٩- دەبێت ژمارەیەکی گونجاو توالێت هەبێت وە دەست شۆر و صابونی شلی دەست شۆردن وە کلینیکسی تێدا هەبێت.

١٠- ئەگەر ئارایشگاکە زیاتر لە چوار جێگای تاتۆ کردنی هەبوو دەبێت توالێتی کارمەندەکانیان جیابکرێتەوە لە توالێتی ئەو کەسانەی بۆ تاتۆ کردن سەردانی شوێنەکە دەکەن.

١١- دەبێت دۆڵابەکی باشی هەبێت بۆ هەڵگرتنی پێداویستیەکان.

١٢- دەبێت شوێنێکی باش دابین بکرێت بۆ جلو بەرگی کارکردن و جلوبەرگی تایبەتی .

١٣- پێویستە ژوورێکی جیاکراوە هەبێت لە سەنتەرەکە بۆ پاککردنەوەی ئامێرەکان.

١٤- شوێنی پێشوازی جیاکرابێتەوە لە شوێنی کارکردن.

١٥-تاتۆ کردن پێویستە تەنها بە ڕێگەی ئامێری تایبەت ئەنجام بدرێت وە ئەو دەرزی و کەرەستانەی کە بەکار دەهێنرێت پێویستە بۆ یەک جار بێت (**Disposable**) بێت.

١٦- پێویستە ئامێری پاکژکەرەوە (**Autoclave**) لەگەڵ جۆرەکانی تری پاکژکەرەوەی هەبێت بۆ پاکژکردنەوەی ئەو کەل و پەلانەی کە (**Disposable**) نین.

١٧- پێویستە ئەو کەسەی کرداری تاتۆکردن ئەنجام دەدات پێش ئەنجامدانی پرۆسەکە ئەم خاڵانەی خوارو جێبەجێ بکات:

أ- دەستی بە ئاو و سابون بشوات .

ب- دەستکێشی تازە و بەروانکە بەکار بهێنێت.

ت- بۆ هەر کردارێک دەست کێشی تازە بەکار بهێنێت.

١٨- ئەو ڕەنگانەی کە بۆ تاتۆکردن بەکاری دەهێنن پێویستە ڕێگە پێدراو بێت لە لایەن دەستەی پێوانەسازی و کۆنترۆڵی جۆری و بەڕێوەبەرایەتی کوالێتی کۆنترۆڵی جۆری دەرمان وئامێرو پێداویستی تاقیگەیی لە هەرێمی کوردستان(KMCA).

١٩- پێویستە لە دوای هەر کردارێکی تاتۆکردن ئەو کەلوپەلانەی کە (**Disposable**) نین بە ئۆتۆکلێڤ (Autoclave) پاکژبکرێنەوە پێش ئەوەی بۆ کەسی دووەم تاتۆکردن ئەنجام بدرێت.

سێیەم: تایبەت بە پشکنینی تاقیگەیی : خاوەن و ئەو کارمەندانەی کە لە شوێنەکە کاردەکەن پێویستە کارتی تەندروستیان هەبێت هەر (٦) مانگ جارێک ئەم کارتە نوێ بکرێتەوە کە دەیسەلمێنێ هیچ نەخۆشیەکی گوازراوە یان نیە بە تایبەتی هەوکردنی ڤایرۆسی جگەر جۆری (**B,C**) ، ئایدز ، هەروەها نەخۆشیە ڤایرۆسیەکان.

چوارەم: مەرجەکانی تایبەت بەو کەسانەی کاری تاتۆ ئەنجام دەدەن لە ئارایشگاکانی جوانکاری ئافرەتان:-

١- دەبێت ئەو کەسەی کاری تاتۆ کردن ئەنجام دەدات هەڵگری بڕوانامە بێت تایبەت بە پیشەکەی وە بڕوانامەکەی پەسەندکراو بێت لەلایەن.

أ- وەزارەتی دەرەوەی ئەو وولاتەی بڕوانامەکەی تێدا بە دەست هێناوە.

ب- باڵیۆزخانەی عێراق یان فەرمانگەی پەیوەندییەکانی دەرەوەی هەرێم لەو وولاتەی بڕوانامەکەی تێدا بە دەســـت هێناوە، وە لەو وولاتانەی باڵیۆزخانەی عێراق یان فەرمانگەی پەیوەندییەکانی دەرەوەی هەرێمی لێ نیە دەبێت بڕوا نامەکەی پەســـە ندکراو بێت لە باڵیۆزخانەی عێراق یان فەرمانگەی پەیوەندییەکانی دەرەوەی هەرێم لە وولاتێکی دراوسێی وولاتەکەی خۆی.

ت- فەرمانگەی پەیوەندییەکانی دەرەوەی هەرێم لە هەرێمی کوردستان.

ث- وەزارەتی تە ندروســـتی/ بەرێوەبەرایەتی گشـــتی کاروباری تە ندروســـتی /بەشـــی چاودێری تەندروستی پەسەند بکرێت.

٢- ئەو کەســـانەی کە بڕوانامەی کارکردنیان هەیە لە بواری تاتۆ بە شـــێوەی مایکرۆبلەیدینگ لە یەکێک لەو پەیمانگاو ئەکادیمیایانەی کە لە لایەن وەزارەتی تەندروسـتی ڕێگە پێدراون مۆڵەتی کارکردنیان پێ دەدرێت.

٣- پێویســـتە ئەو کەســـەی کاری تاتۆ کردن ئەنجام دەدات بڕوانامەی بەشـــداربوونی هەبێت لە خولی فریاگوزاری سەرەتایی ، هۆشیاری تەندروستی دەربارەی نەخۆشیە گوازراوەکان لە ڕێگەی خوێنەوە لە (ناوەوە یان لە دەرەوەی هەرێمی کوردســـتان) یان لە خولێک کە لەلایەن وەزارەتی تەندروســـتی/ بەڕێوەبەرایەتی گشـــتی کاروباری تەندروســـتی/بەڕێوەبەرایەتی پاراســـتنی تەندروســـتی/بەشـــی چاودێری تەندروستی ڕێک دەخرێت.

پێنجەم: بۆ کۆنترۆڵ کردن و جێبەجێ کردنی ڕێنماییەکانی تەندروســـتی وە پاراســـتنی تەندروســـتی و سەلامەتی هاوڵاتیان بە گشتی، بەمەبەستی پشکنین و بەدواداچوون بۆ تاتۆکردن لە ئارایشگاکانی جوانکاری ئافرەتان تاتۆی (برۆ ، لێو ، پێڵوی چاو (eye liner))پێویستە:-

١-پێکهێنانی لیژنەیەکی باڵای پ‌شکنین وبەدواداچوون و کۆنترۆڵکردنی تاتۆکردن لە وەزارەتی تەندرو ستی بە سەرۆکایەتی بەرپر سی بە شی چاودێری تەندرو ستی وە بە ئەندامیەتی نوێنەرانی بە شی چاودێری تەندروستی لە بەڕێوەبەرایەتیە گشتیەکانی تەندروستی لە پارێزگاکانی هەرێمی کوردستان

٢-پێویستە لە هەموو بەڕێوەبەرایەتیە گشتیەکانی تەندروستی/ بەڕێوەبەرایەتی پاراستنی تەندروستی لە پارێزگاکانی هەرێمی کوردســـتان تیمێکی تایبەت پێک بهێندرێت کە لە دوو بۆ ســـێ کەس بێت بۆ هەمان مەبەست.

شـەشـەم: **سـزاو پێبژاردن تایبەت بە تاتۆکردن لە ئارایشـگاکانی جوانکاری ئافرەتان تاتۆی (برۆ ، لێو ، پێڵوی چاو (eye liner)):-**

١- پێبژاردن بە بڕی(٢٥٠،٠٠٠) دووســـەد و پەنجا هەزار دیناری عێراقی وە بەڵێننامەی لێ وەردەگیرێت لە کاتی سەرپێچی کردن بۆ جاری یەکەم.

٢- پێبژاردن بە بڕی (٥٠٠،٠٠٠) پێنج سەدهەزار دیناری عێراقی لە کاتی دووبارە بوونەوەی سەرپێچییەکە بۆ جاری دووەم وە داخستنی بۆ ماوەی (١) مانگ .

٣-لەکاتی دووبارە بوونەوەی سەرپێچییەکە بۆ جاری سێیەم مۆڵەتی کارکردنی تاتۆی لێ وەردەگیرێتەوە.

٤- هەرکەسێک بەبێ بڕوانامەو مۆڵەتی کارکردن کاری تاتۆ بکات ڕووبەڕووی یاسا دەکرێتەوە.

٥- لە کاتی تاتۆکردن بۆ کە سەکە ئەگەرهەر ماکێک ڕوو بدات بە هۆی هەبوونی ماددەی بە سەرچوو یان ماددەی بەدەر لە ڕێنمایی یان هەر هۆکارێک کە پەیوەندی بەو کەسەوە هەبێت کە تاتۆکە دەکات ئەوا خاوەنی شوێنی تاتۆکە ڕووبەڕوی یاسا دەبێتەوە.

ماددەی (٤): ڕێنمایی خولی فێر بوونی تاتۆکردن بە شێوەی مایکرۆبلەیدینگ

یەکەم: سەبارەت بە شوێنی خولی فێربوونی مایکرۆبلەیدینگ پێویستە:-

١- گشت مەرجەکانی تەندروستی تێدا هەبێت.

٢- شوێنی خولی فێربوون مۆڵەتی لایەنی پەیوەندیداری هەبێت(وەزارەتی تەندروستی/ بەڕێوەبەرایەتی گشتی کاروباری تەندروستی/ بەڕێوبەرایەتی پاراستنی تەندروستی/ بەشی چاودێری تەندروستی).

٣- ڕووبەری شوێنەکە بگونجێت لەگەڵ ژمارەی ئەو کەسانەی بەشداری دەکەن لەخولی فێربوون بە تایبەت ژووری وانە ووتنەوە.

٤- دەست شۆر و ئاودەستی هەبێت.

٥- ئەو شوێنە ڕووناکی پێویستی هەبێت وە هەوا گۆڕکێی هەبێت بەپێی ڕووبەری شوێنەکە.

٦- ئەو کەرەستەو ماددانەی بەکاردێت لەکاتی کرداریدا (عملی) دەبێت بۆ یەك جار کاری پێ بکرێت (disposable) بێت.

دووەم: تایبەت بەو کەسانەی خولی فێربوون پێشکەش دەکەن.

١- دەبێت خاوەنی بڕوا نامەیەکی نێودەوڵەتی باوەڕپێکراو بێت. وە بڕوا نامەکەی کەمتر نەبێت لە دبلۆم وە یان لە بڕوانامەکە ئاماژە کرابێت کە دەتوانێت خولی فێربوون پێشکەش بکات .

٢- پێویستە ئەو بڕوانامەی بەدەستی هێناوە پەسەند بکرێت لەلایەن

أ- وەزارەتی دەرەوەی ئەو وولاتەی بڕوانامەکەی تێدا بەدەست هێناوە.

ب- باڵیۆزخانەی عێراق یان فەرمانگەی پەیوەندییەکانی دەرەوەی هەرێم لەو وولاتەی بڕوانامەکەی تێدا بەدەست هێناوە.

ت- فەرمانگەی پەیوەندییەکانی دەرەوەی هەرێمی کوردستان.

ث- وەزارەتی تەندروستی/ بەڕێوەبەرایەتی گشتی کاروباری تەندروستی/ بەشی چاودێری تەندروستی.

٣- پێویستە خاوەن بڕوانامەکە کۆرسێکی لەسەر چۆنیەتی خۆپاراستن لە نەخۆشیە گوازراوەکان لە دەرەوە یان ناوخۆی هەرێمی کورد ستان بینی بێت، وە دەبێت بڕوانامەی کۆر سەکەی هەبێت یان لە بڕوانامەی پیشەیی ئاماژەی پێکرابێت

٤- پێویستە خاوەن بڕوانامەکە ئەم مەرجانە جێبەجێ بکات :-

أ- دوای جێبەجێ کردنی خاڵی دووەم بڕگەی دوو لە ماددەی چوارەم داواکاریەک پێشکەش بە وەزارەتی تەندروستی بکات.

ب- پێویستە پاسپۆرتی ئەصلی، کۆپی فیزای ئەو وولاتەی بڕوانامەکەی تێدا بە دەست هێناوە بهێنێت کە چوون و هاتنەوەی تێدا دیاری کرابێت.

ت- ئەگەر پێویستی کرد دەبێت پسوولەی بەشداری کردنی فێربوونی مایکرۆبلەیدینگ بهێنێت لەو وولاتەی بڕوانامەکەی تێدا بە دەست هێناوە .

ث- پێویستە کۆر سەکە بە شێوەی ڕا ستەوخۆ پێشکەش بکرێت لە ڕووی تیۆری وپراکتیکی (نظری و عملی) وە نابێت ئۆنلاین بێت.

سێیەم: تایبەت بە پێشکەش کردنی وانە و پێدانی بڕوانەمە.

١- پێویستە ئەو بڕوانامەی لەکۆتایی خولەکە دەبەخشرێتە فێرخواز پەسەند بکرێت لەوەزارەتی تەندروستی.

٢- خاوەن سەنتەرەکە لەگەڵ بڕوانامەکەی پشتگیریەک بدات بە بەشداربوانی خولەکە.

٣- هیچ بروانامەیەک کاری پێ ناکرێت ئەگەر لە لایەن وەزارەتی تەندروستی/ بەڕێوەبەرایەتی گشتی کاروباری تەندروستی پەسەند نەکرابێت.

٤- وەزارەتی تەندروستی تەنها بروانامەی ئەو شوێنانە پەسەند دەکات کە ڕێگەپێدانی وەزارەتی تەندروستی/ بەڕێوەبەرایەتی گشتی کاروباری تەندروستی/بەشی چاودێری تەندروستی هەبێت.

٥- پێویستە لە کاتی خولەکە کارمەندێکی پسپۆر لە بواری نەخۆشیە گوازراوەکان زانیاری تەواو بدات بەو کەسانەی بەشداری خولەکەیان کردووە.

چوارەم: تایبەت بە پێدانی مۆڵەتی تەندرستی بە شوێنی خولی فێربوون .

١- پێویستە خاوەن شوێنەکە داواکاری پێشکەش بە وەزارەتی تەندروستی/ بەڕێوەبەرایەتی گشتی کاروباری تەندروستی/ بەشی چاودێری تەندروستی بکات.

٢- ڕێگە پێدان بۆ دەرهێنانی مۆڵەتی تەندروستی و نوێ کردنەوەی مۆڵەت لە دەسەڵاتی وەزارەتی تەندروستی/ بەڕێوەبەرایەتی گشتی کاروباری تەندروستی/ بەڕێوەبەرایەتی پاراستنی تەندروستی/ بەشی چاودێری تەندروستی دایە.

٣- نو سراوی لاری نەبوونی پشکنینی بەڕێوەبەرایەتی گشتی تەندرو ستی/ بەڕێوەبەرایەتی پارا ستنی تەندروستی ئەو پارێزگایەی شوێنی خولی فێربوونی مایکرۆبلەیدینگی تێدا دەکرێتەوە لە ڕووی جێبەجێ کردنی ڕێنماییەکانی تەندروستی.

٤- نابێت جگە لە خولی فێربوونی مایکرۆبلەیدینگ هیچ خزمەتگوزاریەکی تر پێشـــکەش بکات، بە پێچەوانەوە شوێنەکەی دادەخرێت بەپێی یاسای تەندروستی گشتی ژمارە (٨٩) ساڵی (١٩٨١).

٥- لە ڕووی کرێ (پارە)ی پسولەی شوێنەکە بۆ پێدانی مۆڵەتی تەندروستی دەخرێتە بواری گەشت و گوزاری تەنها بۆ پارەکە تاوەکو ڕێنماییەکی بۆ دەردەچێت وە لە هەر کاتێک گۆڕانکاری لە بڕی پارەکە کرا دەبێت پابەند بێت.

ماددەی (٥): تاتۆکردن لە شوێنەکانی تاتۆی لەش(Tattoo Center)

یەکەم: تایبەت بە مۆڵەتی شوێنی تاتۆکردن لە سەنتەرەکانی تاتۆی لەش:-

١- لە کاتی وەرگرتنی مۆڵەتی کردنەوەی شوێنی تاتۆی لەش پێویستە داوایەک پێشکەش بە (وەزارەتی تەندروستی/ بەڕێوەبەرایەتی گشتی کاروباری تەندروستی/بەڕێوەبەرایەتی پاراستنی تەندروستی/ بەشـی چاودێری تەندروسـتی) بکرێت لە ڕێگەی بەڕێوەبەرایەتی پاراسـتنی تەندروسـتی/بەشـی چاودێری تەندروسـتی لە بەڕێوەبەرایەتیە گشـتیەکانی تەندروسـتی بەر لە پێدانی مۆڵەت لە لایەن وەزارەتی تەندروستی.

٢- نوێ کردنەوەی مۆڵەتی تەندروسـتی بە شـێوەی سـالانە دەبێت ، لە کاتی دەرهێنان و نوێکردنەوەی مۆڵەتی تەندروسـتی پێویسـتە ئاماژە بە شـوێنی تاتۆکە بکرێت و لە لایەن وەزارەتی تەندروسـتی/ بەڕێوەبەرایەتی گشـتی کاروباری تەندروسـتی/ بەڕێوەبەرایەتی پاراسـتنی تەندروسـتی/ بەشـی چاودێری تەندروسـتی، پشـکنین بۆ گشـت دۆکیۆمێنتەکان دەکرێت ، وە لە ڕێگەی بەڕێوەبەرایەتیە گشـتیەکانی تەندروسـتی سـەردانی شـوێنەکە دەکرێت بە مەبەسـتی دڵنیابوون لە جێبەجێ کردنی گشت ڕێنماییە تەندروستیەکان بە ئامادەبوونی نوێنەری چاودێری تەندروستی لە دیوانی وەزارەت.

٣-لابردنی تاتۆی لەش لە م سەنتەرانە بە ئامێری لەیزەر قەدەغەیە.

دووەم: مەرجەکانی تایبەت بە ڕووبەرو خزمەتگوزاری تاتۆکردن لە سەنتەرەکانی تاتۆی لەش.

١-پێویستە ڕووبەری گشتی شوێنی تاتۆکردنی لەش (٣٠م) دووجا بێت.

٢- نابێت تاتۆ بۆ خوار تەمەنی ١٨ ساڵی بکرێت.

٣- پێویستە شوێنی تاتۆکردن مەرجەکانی پاک و خاوێنی تێدا هەبێت .

٤- دەبێت ژوورەکە هەوا گۆڕکێیەکی گونجاوی هەبێت وڕووناکی تێدا هەبێت.

٥- ڕووی زەوی و دیواری ئەو شوێنەی کە کاری تێدا دەکرێت پێویستە (کاشی ،مەڕمەڕ ،سیرامیک) یان ماددەیەکی تر کە کوالێتی بەرزتر بێت وە ئاسان بێت بۆ پاککردنەوەو تەندروست بێت.

٦-دەبێت بەرزی سـقفی خانوەکە کەمتر نەبیت لە (٢،٥) دوو مەترو نیو وە دەبێت ڕووبەری شـوێنی کارکردن بە لایەنی کەم (١٢) مەتر دووجا بێت بۆ یەک کورسی.

٧-دەبێت پلەی گەرمی ژوورەکە کەمتر بێت لە (٢٥) پلەی سیلیزی .

٨-دەبێت دەست شۆری ئاوی گەرم و ساردی هەبێت وە دەبێت صابونی شلی دەست شۆردن وە کلینیکس لە ژوورەکان هەبێت.

٩- دەبێت ژمارەیەکی گونجاو توالێت هەبێت وە دەست شۆر و صابونی شلی دەست شۆردن وە کلینیکسی تێدا هەبێت.

١٠- ئەگەر سەنتەرەکە زیاتر لە چوار جێگای تاتۆ کردنی هەبوو دەبێت توالێتی کارمەندەکانیان جیابکرێتەوە لە توالێتی ئەو کەسانەی بۆ تاتۆ کردن سەردانی شوێنەکە دەکەن.

١١- دەبێت دۆڵابەکی گونجاو هەبێت بۆ هەڵگرتنی پێداویستیەکان.

١٢- دەبێت شوێنێکی گونجاو دابین بکرێت بۆ جل و بەرگی کارکردن و جل وبەرگی تایبەتی .

١٣- پێویستە ژوورێکی جیاکراوە هەبێت لە سەنتەرەکە بۆ پاککردنەوەی ئامێرەکان.

١٤- شوێنی پێشوازی جیاکرابێتەوە لە شوێنی کارکردن.

١٥-تاتۆ کردن پێویستە تەنها بە ڕێگەی ئامێری تایبەت ئەنجام بدرێت وە ئەو دەرزی و کەرە ستانەی کە بەکار دەهێنرێت پێویستە بۆ یەک جار بێت (**Disposable**) بێت.

١٦- پێویستە ئامێری پاكژكەرەوە (**Autoclave**) لەگەڵ جۆرەكانی تری پاكژكەرەوەی هەبێت بۆ پاكژكردنەوەی ئەو كەل و پەلانەی كە (**Disposable**) نین.

١٧- پێویستە ئەو کەسەی کرداری تاتۆکردن ئەنجام دەدات پێش ئەنجامدانی پرۆسەکە ئەم خاڵانەی خوارەوە جێبەجێ بکات:

أ- دەستی بە ئاو سابون بشوات .

ب- دەستکێشی تازەو بەروانکە بەکار بهێنێت.

ت- بۆ هەر کردارێک دەست کێشی تازە بەکار بهێنێت.

١٨- ئەو ڕەنگانەی کە بۆ تاتۆکردن بەکاری دەهێنن پێویستە لەو جۆرانە بن کە ڕێگەپێدراون لە لایەن دەستەی پێوانەسازی و کۆنترۆڵی جۆری و بەڕێوەبەرایەتی KMCA .

١٩- پێویستە لە دوای هەر کردارێکی تاتۆ کردن ئەو کەلوپەلانەی کە (**Disposable**) نین بە ئۆتۆکلێڤ پاکژبکرێنەوە پێش ئەوەی بۆ کەسی دووەم تاتۆکردن ئەنجام بدرێت.

سێیەم: تایبەت بە پشکنینی تاقیگەییخاوەن و ئەو کارمەندانەی کە لە شوێنەکە کاردەکەن پێویستە کارتی تەندروستیان هەبێت هەر (٣) سێ مانگ جارێک ئەم کارتە نوێ بکرێتەوە کە دەیسەلمێنێ هیچ نەخۆشیەکی گوازراوەیان نیە بە تایبەتی هەوکردنی ڤایرۆسی جگەر جۆری (**B,C**) ، ئایدز ، نەخۆشیە ڤایرۆسیەکان.

چوارەم: مەرجەکانی تایبەت بەو کەسانەی کاری تاتۆ ئەنجام دەدەن لە سەنتەرەکانی تاتۆی لەش

١- دەبێت ئەو کەسەی کاری تاتۆ کردن ئەنجام دەدات هەڵگری بڕوانامە بێت تایبەت بە پیشەکەی وە بڕوانامەکەی پەسەندکراو بێت لەلایەن..

أ- وەزارەتی دەرەوەی ئەو وولاتەی بڕوانامەکەی تێدا بە دەست هێناوە.

ب- باڵیۆزخانەی عێراق یان فەرمانگەی پەیوەندییەکانی دەرەوەی هەرێم لەو وولاتەی بڕوانامەکەی تێدا بە دەست هێناوە، وە لەو وولاتانەی باڵیۆزخانەی عێراق یان فەرمانگەی پەیوەندییەکانی دەرەوەی هەرێمی لێ نیە دەبێت بڕوانامەکەی پەسەندکراو بێت لە باڵیۆزخانەی عێراق یان فەرمانگەی پەیوەندیەکانی دەرەوەی هەرێم لە وولاتێکی دراوسێی وولاتەکەی خۆی.

ت- فەرمانگەی پەیوەندییەکانی دەرەوەی هەرێم لە هەریمی کوردستان.

ث- وەزارەتی تەندروستی/ بەڕێوەبەرایەتی گشتی کاروباری تەندروستی /بەشی چاودێری تەندروستی.

٢- پێویستە ئەو کەسەی کاری(تاتۆی برۆ وە لەش ،مەساج) ئەنجام دەدات بڕوانامەی بەشداربوونی هەبێت لە خولی فریاگوزاری سەرەتایی ، هۆشیاری تەندروستی دەربارەی نەخۆشیە گوازراوەکان لە ڕێگەی خوێنەوە (لە ناوەوە یان لە دەرەوەی هەرێمی کوردستان) یان لە خولێک کە لەلایەن وەزارەتی تەندروستی/بەڕێوەبەرایەتی گشتی کاروباری تەندروستی/بەڕێوەبەرایەتی پاراستنی تەندروستی/بەشی چاودێری تەندروستی ڕێک دەخرێت.

پێنجەم: بۆ کۆنتڕۆڵ کردن و جێبەجێ کردنی ڕێنماییەکانی تەندروستی وە پاراستنی تەندروستی و سەلامەتی هاوڵاتیان بە گشتی، بە مەبەستی پشکنین و بەدواداچوون بۆ تاتۆکردن لە سەنتەرەکانی تاتۆی لەش پێویستە .

١-پێکهێنانی لیژنەیەکی باڵای پشکنین وبەدواداچوون و کۆنتڕۆڵکردنی تاتۆکردن لە وەزارەتی تەندروستی بە سەرۆکایەتی بەرپرسی بەشی چاودێری تەندروستی وە بە ئەندامیەتی نوێنەرانی بەشی چاودێری تەندروستی لە بەڕێوەبەرایەتیە گشتیەکانی تەندروستی لە پارێزگاکانی هەرێمی کوردستان.

٢-پێویستە لە هەموو بەڕێوەبەرایەتیە گشتیەکانی تەندروستی/ بەڕێوەبەرایەتی پاراستنی تەندروستی لە پارێزگاکانی هەرێمی کوردستان تیمێکی تایبەت پێک بهێندرێت کە لە دوو بۆ سێ کەس بێت بۆ هەمان مەبەست.

شەشەم:سزاو پێبژاردن تایبەت بەتاتۆکردن لەسەنتەرەکانی تاتۆی لەش (Tattoo Center):-

١- پێبژاردن بە بڕی(٥٠٠،٠٠٠)پێنج سەدهەزار دیناری عێراقی لە کاتی پابەندنەبوونی سەرپێچی کار بە ڕێنماییەکانی تاتۆ و بەڵێننامەی لێ وەربگیرێت بۆ جاری یەکەم.

٢- پێبژاردن بە بڕی(٧٥٠،٠٠٠) حەوت سەدو پەنجا هەزار دیناری عێراقی لە کاتی دووبارەبوونەوەی سەرپێچی وداخستن بۆ ماوەی (١) یەک مانگ و بەڵێننامەی لێ وەربگیرێت بۆ جاری دووەم.

٣- داخستنی بە شێوەیەکی یەکجاری(غلق نهاءی) ، وەرگرتنەوەی مۆڵەتی کارکردن لە دوای دووبارە بونەوەی سەرپێچی بۆ جاری سێیەم.

٤- هەرکەسێک بەبێ بڕوانامەو مۆڵەتی کارکردن کاری تاتۆ بکات ڕووبەڕووی یاسا دەکرێتەوە.

ماددەی (٦): پێویستە کارتی تەندروستی کارکردنی کارمەندانی (مەساج -تاتۆ - مایکرۆبلیدینگ) ئەم زانیاریانەی خوارەوە لە خۆ بگرێت:

١- ناوی لایەنی پەیوەندیدار بە مۆڵەت پێدانەکە(وەزارەتی تەندروستی/بەڕێوەبەرایەتی گشتی کاروباری تەندروستی/بەڕێوەبەرایەتی پاراستنی تەندروستی/بەشی چاودێری تەندروستی لە پارێزگاکانی هەرێمی کوردستان).

٢- ناوی سیانی کارمەند

٣- ڕەگەز

٤- شوێنی کارکردن

٥- ژمارە(کۆد)

٦- پشکنینی پزیشکی

٧- پشکنینی تاقیگەیی

٨- بەرواری پشکنین

٩- بەرواری دەرچوونی مۆڵەت

١٠-بەرواری بەسەرچوونی مۆڵەت

١١-مۆرو وژووی بەڕێوەبەر

ماددەی (٧): ڕێنمایی بۆ ئەوکەسانەی کە تاتۆ بۆ لەش و ڕوخساریان دەکەن لە ئارایشگاو شوێنەکانی تاتۆ پێویستە ئاگاداری ئەم خاڵانەی خوارەوە بێت.

١-تاتۆکردن بۆ هەمیشەییە تۆ ژیانت لەبەردەم ماوە، دەبێ بە ووریایی بیر لە هەڵبژاردەکانت بکەیتەوە وە دەبێت ئاگادار بکرێتەوە کەوا تاتۆ حەرامە لە ئاینی ئیسلام ئەگەر کەسەکە موسوڵمان بوو.

٢-یەکەم هەنگاو هەڵبژاردنی دیزاینی تاتۆکەیە ، شوێنەکەی ، قەبارەکەی هەروەها ڕەنگی تاتۆیەکە.

٣-هەر هێڵکارییەک کە پەسەندی دەکەی ، ئەوە سەرەتای کارەکەیە.

٤-کاتێک کە تاتۆیەک دەکەوێتە سەر جەستەت، ناتوانیت لێی پەشیمان ببیتەوە یان دیزاینەکەی بگۆڕیت.

٥- تاتۆکان کاری هونەرین بەڵام تێکەڵکاریەکی جەستەییە،دەرئەنجامەکان کاریگەر دەبن بە چەند هۆکارێکەوە وەک بارودۆخی پێست پێش نەشتەرگەری وە چۆن چاک دەبێتەوە دوای ئەنجامدانی تاتۆکە.

٦-گرنگی بدە بە هەڵبژاردنی وادەی چاوپێکەوتن بۆ ئەوەی لە هەرکاتێک بتوانرێت هەڵبوەشێنرێتەوە و لە کاتێکی تر ئەنجام بدرێت.

٧-تاتۆ مەکە ئەگەر لەژێر کاریگەری ماددەی کحولی و ماددەی هۆشبەرەکاندایت.

٨-بەچاک نازانرێت تاتۆ ئەنجام بدرێت ئەگەر بە نیازی ئەنجامدانی نەشتەرگەرییەکی لە داهاتوویەکی نزیکدا.

٩-ئەگەر خوێنت بەخشی پێویستە تا (٦) مانگ چاوەڕێ بکەی لە ساتی ئەنجامدانی تاتۆکەوە بەڵام دەکرێت خوێن ببەخشیت لە پێش ئەنجامدانی تاتۆ.

١٠-ئەگەری کەم هەیە کە ببێتە هۆی ڕەنگێک یان چەند ڕەنگێکی تر ، ئەوەش تێبینی دەکرێت بەهۆی ڕەنگێکی تاریک یان ووردە برین لە تاتۆکەدا یان دەبێتە برینێکی سەخت.

١١-لەوانەیە تووشی هەستیاری (حساسیە) ببیت بە ماددەی کە لە مەرەکەبی تاتۆکەدا هەیە ، ئەگەر ئەم حاڵەتە ڕوویدا، ئاگاداری ئەو کەسە بکە کە تاتۆکەی ئەنجامداوە یان دکتۆرێک ببینە بۆ چارەسەر.

ناوی سیانی	
ڕۆژی لە دایک بوون /تەمەن	
ڕەگەز	
ژمارەی تەلەفۆن	
ناونیشان	
ئیمێڵ	
ئایا هیچ یەک لەم نەخۆشیانەی خوارەوە هەیە؟	
نەخۆشی شەکرە	
نەخۆشیەکانی دڵ	
هەر نەخۆشیەکی پێست	
کەمی بەرگری لەش (Weak immune)	
بەڵگەنامەیەک(فحص مختبر) بسەلمێنێت کە نەخۆشی گوازرەوەی نیە وەک بوونی ڤایرۆسی جگەر (A,B,C) و ئایدز	
حساسیە/هەستەوەری بە دەرمان	
حساسیە/هەستەوەری کۆئەندامی هەناسە	
پیس بوون (ژەهراوی بوون)ی لە هەر شوێنیکی لەشدا	
سکپڕی (Pregnant)	
نەخۆشی درێژخایەن و ئەو دەرمانانەی وەری دەگرێت بۆ چارەسەرکردن.	
ئایا لە(٦) شەش مانگی داهاتوو نەشتەرگەری هەیە.	
هەر تێبینیەکی تر:	

١٢-ڕێنماییەکان بخوێنەوە بۆ چاودێری کردنت پێش ئەوەی تاتۆ ئەنجام بدەی .

ماددەی (٨): بەڵێننامە بۆ ئەو کەسەی کاری تاتۆی بۆ دەکرێت لە ئارایشگاو سەنتەرەکانی تاتۆ:

ناوی شوێنی تاتۆ — ناوی ئەو کەسەی تاتۆی بۆ دەکرێت

ناوی تاتۆ کار — بەروار و واژوو

مۆرو بەرواری تاتۆ

ماددەی (٩): کار بە هیچ ڕێنماییەک ناکرێت کە ناکۆک بێت لەگەڵ ئەم ڕێنماییە.

ماددەی (١٠): ئەم ڕێنماییە کاری پێ دەکرێت لە ڕۆژی بڵاوکردنەوەی لە ڕۆژنامەی وەقایعی کوردستان

د.سامان حسین بەرزنجی

وەزیری تەندروستی